

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	XXI
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ	XXV
ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ – ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ – ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	XXVII
1. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	1
1.1. Ιστορική αναδρομή	6
1.2. Η διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων.....	12
1.2.1. Ευρωπαϊκές Συμβάσεις, Αποφάσεις και Αποφάσεις-πλαίσιο	12
1.2.1.1. Σύμβαση Σένγκεν	12
1.2.1.2. Ευρωπαϊκή Συμβουλή	19
1.2.1.3. Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων	23
1.2.1.4. Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας	25
1.2.1.5. Άλλες σημαντικές Αποφάσεις και Απο- φάσεις-πλαίσιο του Συμβουλίου της ΕΕ	28
1.2.2. Συμφωνίες μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ	31
1.2.2.1. Οι αρχές ασφαλούς λιμένα	31
1.2.2.1.1. Φάκελοι ονομάτων επιβατών	34
1.2.2.2. Συμφωνία αμοιβαίας δικαστικής συνδρο- μής μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ	41
1.2.3. Ιντερπόλ	44
1.2.4. Η διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων για σκοπούς εθνικής ασφάλειας	46

1.2.5. Συμπέρασμα	48
1.3. Ορισμός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	50
1.3.1. Ο νομοθετικός ορισμός των δεδομένων προσωπι- κού χαρακτήρα στο ημεδαπό και το ευρωπαϊκό δίκαιο	50
1.3.1.1. Ο νομοθετικός ορισμός των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ημεδαπό και το ευρωπαϊκό δίκαιο	60
1.3.2. Ο νομοθετικός ορισμός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε διεθνές επίπεδο	64
1.3.3. Ποια δεδομένα έχουν κριθεί στην ημεδαπή ως υπαγόμενα στην έννοια «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»	72
1.3.3.1. Η δημοσιότητα των πράξεων διορισμού των εκπροσώπων Α.Ε. και των στοιχείων ταυτότητάς τους	78
1.3.4. Ποια δεδομένα έχουν κριθεί στην ημεδαπή ως υπαγόμενα στην έννοια «ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα»	81
1.4. Επαναγνώριση – το τέλος της έννοιας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα;	84
1.4.1. Το παράδειγμα της «AOL Inc.»	86
1.4.2. Το παράδειγμα του βασανιστή ζώου συντροφιάς και η διαδικτυακή αυτοδικία	88
1.4.3. Το παράδειγμα της «Group Insurance Commission» ..	93
1.4.4. Το παράδειγμα της «Netflix, Inc.»	97
1.4.5. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα: Έννοια παρωχημένη;	100
1.4.5.1. Η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εγκαταλειφθεί	100
1.4.5.2. Η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να αναμορφωθεί	101
1.4.5.3. Η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι αόριστη νομική και διαθετική	102
1.4.5.4. Ο προσδιορισμός της έννοιας των δεδο- μένων προσωπικού χαρακτήρα από την	

Ομάδα του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK	104
1.4.5.4.1. Πρώτο στοιχείο του ορισμού των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα: «κάθε πληροφορία»	105
1.4.5.4.2. Δεύτερο στοιχείο του ορισμού: «που αναφέρεται σε»	105
1.4.5.4.3. Τρίτο στοιχείο του ορισμού: (φυσικό πρόσωπο) «του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί»	106
1.4.5.4.4. Τέταρτο στοιχείο του ορισμού: «φυσικό πρόσωπο»	108
1.4.5.5. Συμπέρασμα	110
1.5. Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όνομα χρήστη, κωδικός πρόσβασης, διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου, διεύθυνση ελέγχου πρόσβασης μέσω: αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα;	110
1.5.1. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	111
1.5.1.1. Η διαδικασία αποστολής μίας ηλεκτρονικής επιστολής και η λειτουργία της διεύθυνσης διαδικτυακού πρωτοκόλλου κατά τη διάρκειά της	113
1.5.1.2. Το απόρρητο των ηλεκτρονικών επιστολών	119
1.5.1.3. Είναι η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα;	120
1.5.1.4. Το παράδειγμα της Σάρα Πέιλιν	123
1.5.1.5. Συμπέρασμα: η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα	125
1.5.2. Το όνομα χρήστη και ο κωδικός πρόσβασης	128
1.5.2.1. Η αξιολογική αντινομία του άρθρου 370Γ παρ. 2 εδ. α΄ ΠΚ	132
1.5.3. Η διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου	134
1.5.3.1. Η διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου ως μέσο γεωεντοπισμού	144

1.5.3.1.1.	Το παράδειγμα των διαδικτυακών κακόβουλων και ενοχλητικών κλήσεων	145
1.5.3.2.	Στατικές και δυναμικές διευθύνσεις διαδικτυακού πρωτοκόλλου και η σχετική διχογνωμία	149
1.5.3.3.	Είναι η διεύθυνση διαδικτυακού πρωτοκόλλου δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα;	158
1.5.3.3.1.	Γιατί είναι πρακτικά απαραίτητη η θεώρηση της διεύθυνσης διαδικτυακού πρωτοκόλλου ως προσωπικού δεδομένου	162
1.5.3.3.1.1.	Περίπτωση εκούσιας παραχώρησης προστατευμένης ή απροστάτευτης σύνδεσης και συνακόλουθη αθέμιτη χρήση αυτής	168
1.5.3.3.1.1.1.	Τυγχάνει εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 370B ΠΚ ή εκείνη του άρθρου 15 Ν. 3471/2006;	169
1.5.3.3.1.1.2.	Τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 370Γ παρ. 2, 3 ΠΚ ή εκείνη του άρθρου 15 Ν. 3471/2006;	171
1.5.3.3.1.2.	Περίπτωση παραβίασης προστατευμένης σύνδεσης	173
1.5.3.3.1.3.	Περίπτωση αθέμι-	

	της χρήσης απο- στάτευτης σύνδεσης	179
1.5.3.3.2.	Η επίφαση ανωνυμίας στο δια- δίκτυο – το παράδειγμα του Μώρυ Τρέιβις	180
1.5.3.3.3.	Ο χαρακτήρας της διεύθυνσης διαδικτυακού πρωτοκόλλου ως δεδομένου προσωπικού χαρα- κτήρα και η τάση για ανωνυμία ..	183
	1.5.3.3.3.1. Η υπόθεση «Cli- mategate»	189
	1.5.3.4. Συμπέρασμα	195
1.5.4.	Η διεύθυνση ελέγχου πρόσβασης μέσωσν	195
	1.5.4.1. Η σχέση της διεύθυνσης ελέγχου πρό- σβασης μέσωσν με τη διεύθυνση διαδι- κτυακού πρωτοκόλλου	199
1.5.5.	Γενικό συμπέρασμα	201

**2. Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙ-
ΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΟΝ
ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

		203
2.1.	Το πεδίο εφαρμογής του Ν. 3471/2006	204
	2.1.1. Υπηρεσίες παροχής και ελέγχου περιεχομένου	207
	2.1.1.1. Υπηρεσίες παροχής περιεχομένου	207
	2.1.1.2. Υπηρεσίες ελέγχου περιεχομένου	211
	2.1.2. Υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας κατ’ άρθρο 2 παρ. 2 Π.Δ. 39/2001 που δεν αφορούν, εν όλω ή εν μέρει, τη μεταφορά σημάτων σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών	216
	2.1.2.1. Εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006 στις υπηρε- σίες διαδικτυακής τηλεφωνίας;	224
	2.1.2.1.1. Επί της διαδικτυακής τηλεφω- νίας τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 292Α και 370Α ΠΚ ή εκείνες της νο- μοθεσίας περί δεδομένων προ- σωπικού χαρακτήρα;	228

2.1.2.2.	Εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006 στις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας;	230
2.1.2.2.1.	Τα μοναδικά αναγνωριστικά στην κινητή τηλεφωνία	233
2.1.2.2.2.	Πώς συρρέουν στην περίπτωση της κινητής τηλεφωνίας οι διατάξεις των άρθρων 292Α, 370Α ΠΚ και του Ν. 3471/2006;	236
2.1.2.2.3.	Το «Ελληνικό Γουότεργκεϊτ»	239
2.1.3.	Ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες καθιστώσες τον λήπτη τους αναγνωρίσιμο	246
2.1.4.	Εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006 επί συσκευών ραδιοσυχνικής αναγνώρισης;	249
2.1.4.1.	Είναι δημόσιο το δίκτυο επικοινωνιών που χρησιμοποιεί τη ζώνη για βιομηχανικές, επιστημονικές και ιατρικές εφαρμογές;	255
2.1.4.2.	Συμπέρασμα-πρόταση	259
2.1.5.	Εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006 επί της τεχνολογίας Κυανόδοντα;	260
2.1.5.1.	Καταχρήσεις της τεχνολογίας Κυανόδοντα	263
2.1.5.2.	Συμπέρασμα-πρόταση	265
2.1.6.	Εφαρμόζεται ο Ν. 3471/2006 επί της τεχνολογίας ZigBee;	265
2.1.7.	Η κατάχρηση των χρησιμοποιουμένων στον τομέα των υπηρεσιών υγείας συσκευών ασύρματης επικοινωνίας	267
2.1.7.1.	Αντλίες ινσουλίνης	270
2.1.7.2.	Εμφυτεύσιμοι βηματοδότες, καρδιομετροπείς-απινιδωτές	272
2.1.7.3.	Το τέλειο έγκλημα	274
2.1.8.	Απομεμακρυσμένη κατάχρηση ATM	275
2.1.9.	Το παράδειγμα της βρεφικής ενδοεπικοινωνίας	278
2.1.9.1.	Η ευφυής μέτρηση της κατανάλωσης ενέργειας	280
2.1.10.	Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών «που παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής»	282

2.1.11. Γενική επισήμανση-πρόταση	285
2.2. Η ρύθμιση του άρθρου 15 Ν. 3471/2006 – συγκριτικό δίκαιο	287
2.2.1. Συγκριτικό δίκαιο	288
2.2.1.1. Γερμανία	288
2.2.1.2. Αυστρία	291
2.2.1.3. Ηνωμένο Βασίλειο	293
2.2.1.3.1. Ο Νόμος περί κατάχρησης των ηλεκτρονικών υπολογιστών του 1990	293
2.2.1.3.2. Ο Νόμος περί προστασίας δεδομένων του 1998	298
2.2.1.4. Γαλλία	301
2.2.1.4.1. Ο Νόμος περί εμπιστοσύνης στην ψηφιακή οικονομία του 2004	301
2.2.1.4.2. Ο Νόμος περί πληροφορικής, βάσεων δεδομένων και ελευ- θεριών του 1978	304
2.2.2. Συμπέρασμα-πρόταση	308
2.3. Προστατευόμενα έννομα αγαθά	310
2.4. Κατ' άρθρο ερμηνεία των ποινικών διατάξεων του Ν. 3471/2006	312
2.4.1. Το αδίκημα του άρθρου 15 παρ. 1 Ν. 3471/2006	312
2.4.1.1. «Κατά παράβαση του παρόντος νόμου»	316
2.4.1.1.1. Άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 3471/2006	317
2.4.1.1.2. Άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 3471/2006	318
2.4.1.1.3. Άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 3471/2006	319
2.4.1.1.4. Άρθρο 4 παρ. 5 Ν. 3471/2006	322
2.4.1.1.4.1. Μπισκότα μη απαι- τούντα τη συναίνε- ση του συνδρομη- τή ή χρήστη	324
2.4.1.1.4.2. Μπισκότα απαι- τούντα τη συναίνε- ση του συνδρομητή ή χρήστη	329

2.4.1.1.4.3.	Η έννοια των «πληροφοριών» στο άρθρο 4 παρ. 5 Ν. 3471/2006	331
2.4.1.1.4.4.	Η περίπτωση των αγαθών πληροφορικών σκωλήκων	333
2.4.1.1.4.5.	Συμπέρασμα	334
2.4.1.1.4.6.	Η αθέμιτη εκτροπή σε κακόβουλες ιστοσελίδες	335
2.4.1.1.4.7.	Η επίθεση ενσωμάτωσης κώδικα σε ιστότοπο	338
2.4.1.1.4.8.	Τα κρατικά κατασκοπευτικά λογισμικά	341
2.4.1.1.5.	Άρθρο 5 παρ. 1 και 2 περ. β' Ν. 3471/2006	344
2.4.1.1.6.	Άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 3471/2006	345
2.4.1.1.6.1.	Φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ..	347
2.4.1.1.6.2.	Φορείς παροχής διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών	348
2.4.1.1.6.3.	Εξαιρέσεις από την κατ' άρθρο 6 παρ. 1 Ν. 3471/2006 υποχρέωση καταστροφής ή ανωνυμοποίησης	350
2.4.1.1.6.4.	Εφαρμογή επί των διατηρουμένων δεδομένων, των ποινικών διατάξεων των	

	N. 3471/2006 και 3917/2011	354
2.4.1.1.7.	Άρθρο 10 N. 3471/2006	355
2.4.1.1.8.	Άρθρο 11 N. 3471/2006	358
2.4.1.1.8.1.	Παρατήρηση-προ- τάσεις	364
2.4.1.1.8.1.1.	Η ηλεκτρονική αλιεία	367
2.4.1.1.9.	Άρθρο 12 N. 3471/2006	372
2.4.1.1.9.1.	Άρθρο 12 παρ. 1 και 3 N. 3471/ 2006	373
2.4.1.1.9.2.	Άρθρο 12 παρ. 2 N. 3471/2006	378
2.4.1.1.9.3.	Άρθρο 12 παρ. 11 N. 3471/2006	380
2.4.1.1.9.4.	Άρθρο 12 παρ. 5, 6 και 7 N. 3471/2006	381
2.4.1.1.9.4.1.	Παραδείγματα περιπτώσεων συ- νεπαγομένων την υποχρέωση του παρόχου να ενη- μερώσει τους θι- γόμενους	387
2.4.1.1.9.4.2.	Παραδείγματα περιπτώσεων μη συνεπαγομένων την υποχρέωση του παρόχου να ενημερώσει τους θιγόμενους	391
2.4.1.2.	Οι τρόποι επεξεργασίας κατά το άρθρο 15 παρ. 1 N. 3471/2006	391
2.4.1.2.1.	Χρησιμοποίηση	392
2.4.1.2.2.	Συλλογή	402
2.4.1.2.3.	Αποθήκευση	406

2.4.1.2.4.	Λήψη γνώσης	410
2.4.1.2.5.	Αφαίρεση	415
2.4.1.2.6.	Αλλοίωση	415
2.4.1.2.7.	Καταστροφή	416
2.4.1.2.8.	Μετάδοση	418
2.4.1.2.9.	Ανακοίνωση	420
2.4.1.2.10.	Δημοσιοποίηση	421
2.4.1.2.11.	Κατάσταση προσιτών	422
2.4.1.2.12.	Επιτρέπουν λήψη γνώσης	423
2.4.1.2.13.	Εκμετάλλευση με οποιονδήποτε τρόπο	424
2.4.1.3.	Το πρόβλημα της απόδειξης του δόλου στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 15 παρ. 1 Ν. 3471/2006	424
2.4.2.	Το αδίκημα του άρθρου 15 παρ. 2 Ν. 3471/2006	426
2.4.3.	Τα αδικήματα του άρθρου 15 παρ. 3 Ν. 3471/2006 ...	428
2.4.4.	Το αδίκημα του άρθρου 15 παρ. 4 Ν. 3471/2006	430
2.5.	Διαδικασία άρσης απορρήτου	435
2.5.1.	Συμπέρασμα-πρόταση	442
2.6.	Τόπος τέλεσης	443

3. Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	449
3.1. Περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι πάροχοι δεν είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας	450
3.1.1. Το σύστημα της Οδηγίας 2000/31/ΕΚ για την κατάταξη των παρόχων	451
3.1.2. Η απαλλαγή των παρόχων από κάθε νομική ευθύνη υπό τους όρους του τμήματος 4 της Οδηγίας 2000/31/ΕΚ	452
3.2. Η ευθύνη των παρόχων μηχανών αναζήτησης στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων	458
3.3. Η σχετική με τους υπερσυνδέσμους ευθύνη στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων	465
3.4. Η ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών νεφροϋπολογιστικής στο πλαίσιο της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων ...	467

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	473
ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	477
ΑΝΑΦΟΡΕΣ	529